

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 56.597/1/V
van 2 september 2014

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006, wat betreft de invoering van de functieclassificatie, het topkader en andere bepalingen’

Op 23 juli 2014 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand verzocht binnen een termijn van dertig dagen, van rechtswege verlengd tot 8 september 2014,^(*) een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006, wat betreft de invoering van de functieclassificatie, het topkader en andere bepalingen’.

Het ontwerp is door de eerste vakantiekamer onderzocht op 12 augustus 2014. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Jeroen VAN NIEUWENHOVE en Bert THYS, staatsraden, Jan VELAERS, assessor, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Wendy DEPESTER, adjunct-auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 2 september 2014.

*

^(*) Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, *in fine*, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat deze termijn van rechtswege wordt verlengd met vijftien dagen wanneer hij begint te lopen tussen 15 juli en 31 juli of wanneer hij verstrijkt tussen 15 juli en 15 augustus.

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

1.1. Het om advies voorgelegd ontwerp van besluit strekt ertoe het besluit van de Vlaamse Regering van 13 januari 2006 ‘houdende vaststelling van de rechtspositie van het personeel van de diensten van de Vlaamse overheid’ (hierna: VPS) op verscheidene punten te wijzigen. De belangrijkste wijzigingen kunnen als volgt worden samengevat.

1.2. De definities van enkele aan de functieclassificatie en functieweging gerelateerde begrippen (namelijk de begrippen functie, functiezwarte, organisatie-eigen wegingsmethodiek, functieniveaumatrix, functieklasse en functiefamilie) worden uit de regeling inzake de toelage voor tijdelijke functieverzwaring vervat in artikel VII 44bis, § 1, van het VPS gelicht en ondergebracht in de algemene lijst met definities, opgenomen in artikel I 2 van het VPS. Voorts wordt er ook een definitie voor het begrip “niet toewijsbare functie” opgenomen, wordt bepaald dat de functieniveaumatrix en de organisatie-eigen wegingsmethodiek aan een periodieke onderhoudsprocedure onderworpen worden en wordt de functieniveaumatrix als bijlage 13 bij het VPS gevoegd (artikelen 1, 22 en 31 van het ontwerp).

1.3. Alle functies op het personeelsplan (met uitzondering van de management- en projectleiderfuncties van N-niveau, de functies van algemeen directeur en de functies van hoofd van het secretariaatspersoneel van een strategische adviesraad) krijgen een geactualiseerde functiebeschrijving. Vervolgens worden deze functies (met uitzondering van de niet toewijsbare functies) met de organisatie-eigen wegingsmethodiek (zijnde het geautomatiseerde indelingsinstrument) ingedeeld in een functiefamilie en in een functiefamilieniveau en toegewezen aan een functieklasse van de functieniveaumatrix. De validatie van de totaliteit van de wegingsresultaten gebeurt op het niveau van de entiteit, raad of instelling door het hoofd van die entiteit, raad of instelling op voorstel van het validatiecomité. Deze indeling moet uiterlijk op 31 december 2015 zijn afgerond. Uiterlijk op 1 april 2016 zal het personeelsplan worden uitgedrukt in functiefamilies, functiefamilieniveaus en, in voorkomend geval, in niet toewijsbare functies. Het is de bedoeling om in de toekomst loopbaan- en beloningsbeslissingen te baseren op de functieniveaumatrix en om een beloningsbeleid in te voeren op basis van functiezwarte.

De functiehouder beschikt over een hoorrecht bij het validatiecomité wanneer hij het niet eens is met de inhoud van de functiebeschrijving en/of de toewijzing van de functie aan een functiefamilie. Daarnaast wordt er voor de functiehouder die niet akkoord gaat met de indeling van de functie in een functiefamilieniveau en de daarbij horende functieklasse voorzien in een overlegperiode, in voorkomend geval gevolgd door een interne beroepsmogelijkheid bij het hoofd van de entiteit, raad of instelling.

Als de interne beroepsmogelijkheid niet het gewenste resultaat oplevert, kan de functiehouder tegen de indeling van de functie in een functiefamilie, een functiefamilieniveau en/of de daarbij horende functieklasse extern beroep instellen bij de beroepscommissie Functieclassificatie. De samenstelling van de beroepscommissie Functieclassificatie en het verloop van de externe beroepsprocedure worden eveneens geregeld (artikelen 2, 3 en 5 van het ontwerp).

1.4. Vanaf 1 juli 2014¹ moet een vacante functie niet meer in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt en volstaat een bekendmaking ervan op de website van de VDAB (artikelen 7 en 32 van het ontwerp).²

1.5. Voortaan zal nog enkel een algemeen directeur kunnen worden aangesteld in entiteiten met meer dan 1.000 personeelsleden en in entiteiten die tot stand komen na fusie van twee of meer entiteiten. Deze algemeen directeur moet een afdeling (waarvan uit de functieweging volgt dat ze behoort tot functieklasse 20) leiden. In alle andere entiteiten is de functie van algemeen directeur uitdovend en wordt de huidige titularis bij beëindiging van het mandaat niet meer vervangen (artikelen 8 en 18 van het ontwerp).

1.6. Er worden een aantal wijzigingen aangebracht in de evaluatieprocedure voor de titularissen van een management- of projectleiderfunctie van N-niveau en van de functie van algemeen directeur, alsook voor het hoofd van het secretariaatspersoneel van een strategische adviesraad (artikelen 12 en 16 van het ontwerp). Zo kan de jaarlijkse evaluatie enkel worden afgerond nadat er een evaluatiegesprek heeft plaatsgevonden tussen de opdrachtgever en de geëvalueerde, is evaluatie enkel mogelijk wanneer de geëvalueerde in de loop van het kalenderjaar minstens gedurende drie maanden prestaties heeft geleverd en wordt de evaluatie vastgelegd in een evaluatieverslag waaraan de geëvalueerde zijn opmerkingen kan toevoegen.

1.7. De mandaatfuncties van N-niveau of van algemeen directeur eindigen voortaan ook bij de afschaffing van de entiteit, naar analogie met de bestaande regeling voor het middenkader (artikel 13 van het ontwerp). Deze mandaatfuncties kunnen voortaan ook een tweede keer worden verlengd met een termijn van zes jaar indien een aantal voorwaarden zijn vervuld (de eindevaluatie na afloop van het tweede mandaat mag geen onvoldoende zijn, de mandaathouder moet tijdens ten minste vier jaar van zijn tweede mandaat – waaronder de laatste twee jaar – een positieve evaluatie hebben gekregen waaraan bovendien ten minste de waardering is gekoppeld dat het prestatieniveau volledig voldoet aan de verwachtingen en de norm en de Vlaamse Regering moet akkoord gaan met de door de mandaathouder voorgelegde toekomstvisie met betrekking tot de betrokken mandaatfunctie) (artikel 14 van het ontwerp).

1.8. Bij artikel 24 van het ontwerp wordt de rechtsgrond gecreëerd voor de terugbetaling van de kosten voor een beeldschermbril. Artikel 25 van het ontwerp regelt de vergoeding van kosten gemaakt in het kader van plaats- en tijdsafhankelijk werken en artikel 26 van het ontwerp houdt in dat het personeelslid dat op werkdagen met dienstopdracht in het buitenland is, voor deze werkdagen een maaltijdcheque ontvangt.

1.9. Artikel 28 van het ontwerp strekt ertoe een vroegere versie opnieuw in te voeren van artikel XI 3 van het VPS, dat betrekking heeft op het ambtshalve verlies van de hoedanigheid van ambtenaar. Het toepassingsgebied van deze bepaling wordt uitgebreid tot ambtenaren die op de datum van inwerkingtreding van het ontworpen artikel XI 3 van het VPS tijdelijk ontzet zijn uit het recht om een openbaar ambt uit te oefenen met toepassing van de huidige bepaling van artikel XI 3, § 2, van het VPS.

¹ Over die datum van inwerkingtreding, zie opmerking 39.5.

² Zie hierover ook opmerkingen 3.1 tot 3.3.

1.10. Ten slotte worden er nog een aantal verduidelijkingen en preciseringen aangebracht in verscheidene bepalingen uit het VPS, waarvan sommige eerder al werden gewijzigd of ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 21 februari 2014 ‘tot wijziging van het Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006, wat betreft het modern hr-beleid op korte termijn en andere bepalingen’ (artikelen 4, 17, 19, 20 en 21 van het ontwerp).

1.11. Het te nemen besluit treedt in werking op de eerste dag van de maand die volgt op de datum van goedkeuring ervan, met uitzondering van een aantal bepalingen die met terugwerkende kracht in werking treden (artikel 33 van het ontwerp).

2. Wat de toepassing betreft op de departementen en de intern verzelfstandigde agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid, vindt het ontworpen besluit in de eerste plaats rechtsgrond in artikel 87, §§ 1 en 3, eerste lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’. Een specifieke rechtsgrond hiervoor vindt het ontworpen besluit voorts in artikel 5 van het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003 (hierna: het kaderdecreet).

In zoverre het ontworpen besluit toepasselijk is op de intern verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid en de publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen, vindt het rechtsgrond in artikel 5 van het kaderdecreet, gelezen in samenhang met de bepalingen van de oprichtingsdecreten van de genoemde agentschappen waarbij de bepalingen van het kaderdecreet van toepassing worden gemaakt op de betrokken agentschappen.

Wat de toepassing betreft op de strategische adviesraden, wordt de rechtsgrond voor het ontworpen besluit geboden door artikel 12, derde lid, van het decreet van 18 juli 2003 ‘tot regeling van strategische adviesraden’, gelezen in samenhang met de bepalingen van de oprichtingsdecreten van die raden waarbij de bepalingen van dat decreet van 18 juli 2003 van toepassing worden gemaakt op de betrokken raden.

Wat ten slotte de toepassing betreft op het personeel van de administratieve diensten van de Raad van het Gemeenschapsonderwijs, vindt het ontworpen besluit rechtsgrond in artikel 67, § 2, van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 ‘betreffende het gemeenschapsonderwijs’.

ALGEMENE OPMERKINGEN

3.1. In de adviesaanvraag wordt aan de Raad van State de volgende vraag voorgelegd met betrekking tot de artikelen 7 en 32 van het ontwerp:

“Het ontwerpbesluit waarover thans advies gevraagd wordt, bevat een bepaling die niet meer overeenstemt met artikel 9, § 2, van het koninklijk besluit van 22 december 2000 tot bepaling van de algemene principes van het administratief en geldelijk statuut van de rijksambtenaren die van toepassing zijn op het personeel van de diensten van de Gemeenschaps- en Gewestregeringen en van de Colleges van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en van de Franse Gemeenschapscommissie, alsook op de publiekrechtelijke rechtspersonen die ervan

afhangen (het zogenaamde APKB). Voor de Vlaamse Gemeenschap/Vlaams Gewest wordt artikel 9, § 2, van het APKB met artikel 32 van voorliggend ontwerpbesluit expliciet opgeheven. Graag zou ik van u vernemen of het voor toekomstige afwijkingen van het APKB in het Vlaams Personeelsstatuut noodzakelijk is om telkens de desbetreffende artikels van het APKB op te heffen of te wijzigen voor de Vlaamse Gemeenschap/Vlaams Gewest.”

3.2. Door de inwerkingtreding op 1 juli 2014 van artikel 42, 3°, van de bijzondere wet van 6 januari 2014 ‘met betrekking tot de Zesde Staatshervorming’ is artikel 87, § 4, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 vervangen door een nieuwe tekst, waarin niet langer wordt bepaald dat bij een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad de algemene principes worden aangewezen van het administratief en geldelijk statuut van het rijkspersoneel, die van rechtswege van toepassing zijn op het personeel van de gemeenschappen en de gewesten en van de ervan afhangelijke publiekrechtelijke rechtspersonen.³ Dit betekent dat de bevoegdheid van de gemeenschappen en de gewesten inzake het bepalen van de rechtspositie van hun personeel niet langer beperkt is door hetgeen thans geregeld is in het koninklijk besluit van 22 december 2000 ‘tot bepaling van de algemene principes van het administratief en geldelijk statuut van de rijksambtenaren die van toepassing zijn op het personeel van de diensten van de gemeenschaps- en gewestregeringen en van de Colleges van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en van de Franse Gemeenschapscommissie, alsook op de publiekrechtelijke rechtspersonen die ervan afhangen’ (hierna: APKB).⁴

In de memorie van toelichting bij het voorstel dat tot de eerstgenoemde wetsbepaling heeft geleid, wordt hierover het volgende gesteld:

“De gemeenschappen en gewesten kunnen aldus, elk voor zich, het koninklijk besluit van 22 december 2000 tot bepaling van de algemene principes van het administratief en geldelijk statuut van de rijksambtenaren die van toepassing zijn op het personeel van de diensten van de gemeenschaps- en gewestregeringen en van de Colleges van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en van de Franse Gemeenschapscommissie, alsook op de publiekrechtelijke rechtspersonen die ervan afhangen, opheffen of er wijzingen in aanbrengen.”⁵

In zijn advies over dat voorstel heeft de Raad van State het volgende uiteengezet omtrent de wijze waarop de gemeenschappen en de gewesten het best zouden optreden ten aanzien van aangelegenheden die thans nog in het APKB worden geregeld:

“Het zou echter goed zijn om, gelet op de toelichting bij artikel 41 [hetgeen later artikel 42 is geworden], naar luid waarvan ‘[d]e gemeenschappen en gewesten (...) aldus, elk voor zich, het koninklijk besluit van 22 december 2000 tot bepaling van de algemene principes van het administratief en geldelijk statuut van de rijksambtenaren die van

³ Het nieuwe artikel 87, § 4, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 heeft een andere inhoud en betreft de bevoegdheid van de gemeenschappen en de gewesten om uitzendarbeid te regelen bij hun diensten, bij het onderwijzend personeel en bij de lokale besturen.

⁴ J. VANPRAET, “Bevoegdheidswijzigingen in het openbaar ambt: administratief en geldelijk statuut, uitzendarbeid en loopbaanonderbreking”, in J. VELAERS, J. VANPRAET, Y. PEETERS en W. VANDENBRUWAENE (eds.), *De zesde staatshervorming: instellingen, bevoegdheden en middelen*, Antwerpen, Intersentia, 2014, 757-761. Over dat vroegere bevoegdheidsvoorbehoud: B. WEEKERS, “Personeel en organisatie”, in G. VAN HAEGENDOREN en B. SEUTIN (eds.), *De bevoegdheidsverdeling in het federale België*, Brugge, die Keure, 2003, 46-56.

⁵ *Parl.St.* Senaat 2012-13, nr. 5-2232/1, 176.

toepassing zijn op het personeel van de diensten van de gemeenschaps- en gewestregeringen en van de Colleges van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en van de Franse Gemeenschapscommissie, alsook op de publiekrechtelijke rechtspersonen die ervan afhangen, [kunnen] opheffen of er wijzigingen in [kunnen] aanbrengen', te vermelden dat het niet raadzaam is dat besluit te wijzigen, omdat dit tot een onduidelijke regelgeving en dus tot een gevaar voor rechtsonzekerheid zou leiden. Wanneer de gemeenschappen en de gewesten bepalingen willen vaststellen die niet meer met dat besluit overeenstemmen, zou het beter zijn om het geheel of gedeeltelijk op te heffen en de gewestelijke of gemeenschapsreglementering dienovereenkomstig te wijzigen. Alleen de bepalingen van dat besluit die in voorkomend geval rechtstreeks toepasselijk zouden zijn, zouden behouden moeten worden, zodat ze aldus van toepassing zijn op basis van artikel 94, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, tot het ogenblik waarop de gewestelijke of gemeenschapsreglementering daaraan zelf een invulling zouden geven.”⁶

3.3. Uit het gegeven dat het APKB niet langer een bevoegdheidsbeperkende betekenis heeft, kan niet worden afgeleid dat het ten aanzien van de gemeenschappen en de gewesten niet meer toepasbaar zou kunnen zijn. De betekenis van een tekst als bevoegdheidsverdelende regel – die nu is verdwenen – moet immers onderscheiden worden van de geldingskracht van die regel. Zoals voor elke nieuwe bevoegdheidsoverdracht aan de gemeenschappen en de gewesten geldt ook hier dat de rechtsregels die de voorheen bevoegde overheid heeft vastgesteld, blijven gelden voor de overheden die er thans bevoegd voor zijn geworden. Die overheden beslissen dan zelf of zij die rechtsregels wijzigen, aanvullen, opheffen of vervangen door een eigen regeling.

Het gegeven dat het APKB niet van toepassing was voor de federale overheid, maar enkel voor de gemeenschappen en de gewesten⁷, doet hieraan geen afbreuk. Uit de zo-even weergegeven parlementaire voorbereiding kan immers worden afgeleid dat het wel degelijk de bedoeling was van de bijzondere wetgever om het APKB te handhaven en, mede gelet op artikel 94, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, dat het verdwijnen van de formele rechtsgrond voor het APKB niet tot gevolg zou hebben dat de erin vervatte regels niet meer toepasselijk zouden zijn op de gemeenschappen en de gewesten, in afwachting van een regelgevend optreden van deze laatste.⁸

Zoals de Raad van State in het voormelde advies heeft uiteengezet, is het evenwel raadzaam om, in het belang van de rechtszekerheid, geen wijzigingen aan te brengen in het APKB, maar om de uitdrukkelijke overname of afwijking van regels die thans in het APKB vervat zijn, in een autonome regeling (die dan het best het VPS zou zijn) onder te brengen bij een besluit van de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering kan beslissen om dit in één keer te doen of geleidelijk. Er lijken dan ook twee mogelijkheden te bestaan.⁹

De Vlaamse Regering kan het volledige APKB opheffen en de bepalingen ervan die ze wenst te handhaven, opnemen in het VPS door middel van wijzigingsbepalingen.

⁶ Adv.RvS 53.932/AV van 27 augustus 2013, *Parl.St.* Senaat 2012-13, nr. 5-2232/3, 47-48.

⁷ RvS 10 maart 2008, nr. 180.635, *De Nil*.

⁸ J. VANPRAET, *l.c.*, 759-760.

⁹ Vgl. met de beleidsopties die dienaangaande worden overwogen in het Groenboek Zesde Staatshervorming, *Parl.St.* Vl.Parl. 2013-14, nr. 2185/1, 523-532.

Indien de Vlaamse Regering op één of meer specifieke punten een regeling wenst die afwijkt van het APKB, kan ze die regeling in het VPS opnemen en tegelijkertijd de ermee overeenstemmende (afwijkende) bepaling(en) van het APKB opheffen. De overige bepalingen van het APKB blijven dan vooralsnog toepasselijk.

Kennelijk wensen de stellers van het ontwerp thans de tweede weg te bewandelen. Daartegen bestaat geen juridisch bezwaar, zolang voor de toekomst dezelfde methode wordt gehanteerd. Omwille van de transparantie in de rechtsorde lijkt het alleszins wenselijk dat binnen afzienbare tijd een einde wordt gesteld aan het naast elkaar bestaan van het APKB en het VPS en dat met andere woorden voor de resterende bepalingen van het APKB alsnog de eerste werkwijze wordt toegepast.¹⁰

4. Uit het ontworpen artikel I 2, 21° tot 27°, kan worden afgeleid dat de organisatie-eigen wegingsmethodiek nog niet kan worden toegepast op niet toewijsbare functies. Dit impliceert dat er aan deze functies geen functiezwaarte (zie het ontworpen artikel I 2, 23°) kan worden toegekend en dat deze functies bijgevolg ook niet ingedeeld worden in een functieklasse (zie het ontworpen artikel I 2, 26°). Uit andere bepalingen van de ontworpen regeling lijkt evenwel te moeten worden afgeleid dat er aan een niet toewijsbare functie wel degelijk een functieklasse kan worden gekoppeld¹¹ en dat dit gebeurt aan de hand van een methodiek die toegepast wordt voor het wegen van de niet toewijsbare functies.¹² De gemachtigde verklaarde in dit verband het volgende:

“De niet toewijsbare functies zijn functies die nog niet kunnen worden toegewezen aan de functieniveaumatrix met de organisatie-eigen wegingsmethodiek (cf. definitie ontworpen art. I 2, 22°). Wat de weging van deze functies betreft, is m.a.w. nog niet beslist via welke methodiek dit kan/dient te gebeuren (mogelijks kan dit alsnog via een uitbreiding van de organisatie-eigen wegingsmethodiek, maar mogelijks kan dit ook beter via een ándere op de markt bestaande wegingsmethodiek). Hoe dan ook moet ook de weging van de niet toewijsbare functies finaal resulteren in een toewijzing van deze functies aan de functieniveaumatrix, welke het enige raamwerk is dat beoogt álle functies binnen de DVO ten opzichte van elkaar te ordenen (zie ook de toelichting bij het ontworpen artikel 1 m.b.t. de definities inzake functieclassificatie).”

Het komt de Raad van State voor dat het voorbarig is om in het VPS nu reeds een interne en externe beroepsmogelijkheid op te nemen wat betreft de toewijzing van een niet toewijsbare functie aan een welbepaalde functieklasse. Aangezien er nog geen methodiek werd uitgewerkt voor de weging van dit soort van functies, kunnen deze functies thans nog niet worden gewogen en kunnen ze evenmin worden ondergebracht in een welbepaalde functieklasse. Het is dan ook raadzaam om de zinsnede “, of – voor de niet toewijsbare functies – met de functieklasse,” uit het ontworpen artikel I 4ter, § 2, eerste lid, weg te laten en om de woorden “en/of van de methodiek die toegepast wordt voor het wegen van niet toewijsbare functies” te schrappen uit het ontworpen artikel I 14ter, tweede lid, teneinde op dit punt geen verwarring te creëren.

¹⁰ Overigens zal daarbij ook moeten worden nagegaan in welke mate de bestaande agentschapsspecifieke regelingen kunnen afwijken van hetgeen thans in het APKB wordt bepaald.

¹¹ Zie het ontworpen artikel I 4ter, § 2, eerste lid, van het VPS

¹² Zie het ontworpen artikel I 14ter, tweede lid, van het VPS.

BIJZONDERE OPMERKINGEN

AANHEF

5. Het eerste lid van de aanhef moet als volgt worden geredigeerd:

“Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, artikel 87, § 1, gewijzigd bij de bijzondere wet van 16 juli 1993, en § 3, *eerste lid*, vervangen bij de bijzondere wet van 8 augustus 1988 *en gewijzigd bij de bijzondere wet van 6 januari 2014*;”.

6. Het tweede lid van de aanhef moet worden weggelaten, aangezien de erin vermelde bepaling niet strekt tot rechtsgrond voor het ontworpen besluit.

7. In het huidige zesde lid van de aanhef moet de zinsnede “, artikel 9, § 2” worden weggelaten.

8. Het huidige negende lid van de aanhef moet worden aangevuld met de vermelding van de datum van het erin vermelde protocol, namelijk 16 juli 2014.

DISPOSITIEF

Artikel 1

9. In de inleidende zin van artikel 1 van het ontwerp zou ook verwezen moeten worden naar de wijziging die bij het besluit van de Vlaamse Regering van 9 mei 2014 ‘tot wijziging van het Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006, wat betreft het instructiepersoneel en het technisch omkaderingspersoneel van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding’¹³ zal worden aangebracht in artikel I 2 van het VPS, althans indien het te nemen besluit niet vóór dat besluit van 9 mei 2014 in werking treedt. Voorts schrijven men ook “de punten 21° tot 27°” in plaats van “een punt 21° tot en met 27°”.

10. In het ontworpen artikel I 2, 21° tot 27°, is nu eens sprake van “functiefamilieniveaus” en dan weer van “een niveau van de functiefamilie” of “de niveaus van de functiefamilies”. Het verdient aanbeveling om hiervoor in het VPS steeds hetzelfde begrip te gebruiken, bij voorkeur het begrip “functiefamilieniveau(s)”.

11. De organisatie-eigen wegingsmethodiek en de functieniveaumatrix zijn aan een onderhoudsprocedure onderworpen. In de toelichting bij artikel 1 van het ontwerp wordt vermeld dat deze onderhoudsprocedure elke vier jaar zal plaatsvinden. Het verdient dan ook aanbeveling om in het ontworpen artikel I 2, 24° en 25°, telkens te preciseren dat het een *periodieke* onderhoudsprocedure betreft.

¹³ BS 14 augustus 2014, tweede uitgave.

Artikel 3

12. In de inleidende zin van artikel 3 van het ontwerp moet ook worden verwezen naar wijzigende besluiten van de Vlaamse Regering van 21 februari 2014¹⁴ en van 9 mei 2014.

13. In het ontworpen artikel I 4ter, § 1, eerste en vierde lid, moeten de woorden “toewijzing aan een functiefamilie” telkens worden vervangen door de woorden “toewijzing van een functie aan een functiefamilie”. In het ontworpen artikel I 4ter, § 1, derde lid, vervang men het woord “entiteit” door de woorden “entiteit, raad of instelling” en in het ontworpen artikel I 4ter, § 1, vierde lid, moet het woord “bindende” worden geschrapt.

14. In de ontworpen artikelen I 4ter, § 2, eerste en tweede lid, en I 4quater, eerste lid, wordt telkens gewag gemaakt van “het niveau van de functiefamilie”. Het verdient aanbeveling om deze bewoordingen af te stemmen op het in het ontworpen artikel I 2, 21° tot 27°, gebezigde begrip “functiefamilieniveau” (zie ook opmerking 10).

15. In het ontworpen artikel I 4ter, § 2, eerste lid, moet het woord “behorende” worden vervangen door het woord “horende”. Hetzelfde lid moet worden afgesloten met een punt.

16. In het ontworpen artikel I 4ter, § 2, derde lid, moeten de woorden “de functieklasse van de functie” worden vervangen door de woorden “het functiefamilieniveau en de daarbij horende functieklasse van de functie”, zoals de gemachtigde te kennen gaf.

17. Het ontworpen artikel I 4quater, eerste lid, redigere men als volgt:

“De houder van de functie die met toepassing van artikel I 4bis, eerste lid, is ingedeeld en voor wie de interne beroepsmogelijkheid, vermeld in artikel I 4ter, niet het gewenste resultaat heeft opgeleverd, kan tegen de indeling van een functie in een functiefamilie en/of een functiefamilieniveau en de daarbij horende functieklasse, een gemotiveerd beroep instellen bij de beroepscommissie Functieclassificatie, vermeld in artikel I 14bis, binnen een termijn van vijftien kalenderdagen na kennisneming van de beslissing van het hoofd van de entiteit, raad of instelling, vermeld in artikel I 4ter, § 2, derde lid.”

Artikel 5

18. In de inleidende zin van artikel 5 van het ontwerp moet ook worden verwezen naar het wijzigende besluit van de Vlaamse Regering van 4 december 2009.¹⁵

¹⁴ Besluit van de Vlaamse Regering van 21 februari 2014 ‘tot wijziging van het Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006, wat betreft het modern hr-beleid op korte termijn en andere bepalingen’, BS 23 juni 2014.

¹⁵ Besluit van de Vlaamse Regering van 4 december 2009 ‘tot wijziging van het Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006, wat betreft de facilitaire ondersteuning van de kabinetten door de Vlaamse administratie’, BS 21 januari 2010.

19. In de ontworpen artikelen I 14*bis* en I 14*quater*, tweede lid, wordt telkens gewag gemaakt van “het niveau van de functiefamilie”. Het verdient aanbeveling om deze bewoordingen af te stemmen op het in het ontworpen artikel I 2, 21° tot 27°, gebezigde begrip “functiefamilieniveau” (zie ook opmerkingen 10 en 14).

20. In het ontworpen artikel I 14*sexies*, tweede lid, schrijve men “verhinderings” in plaats van “afwezigheid”.

Artikel 8

21. De auditeur-verslaggeefster heeft aan de gemachtigde de volgende vragen voorgelegd met betrekking tot artikel 8 van het ontwerp:

“1.1. Als de functie van algemeen directeur wordt voorzien in het personeelsplan van een entiteit die tot stand komt na fusie van twee entiteiten en de nieuwe entiteit slechts 50 personeelsleden telt dan begrijp ik dat de functie van algemeen directeur niet uitdovend is. Waarom wordt er in dat geval toch voorzien in de functie van algemeen directeur en waarom is dit niet (meer) mogelijk in een entiteit die bv. 950 personeelsleden telt maar niet tot stand gekomen is via fusie? Hoe valt dit onderscheid te verantwoorden in het licht van het gelijkheids- en nondiscriminatiebeginsel (de artikelen 10 en 11 van de Grondwet)?

1.2. Hoe zal de functie van algemeen directeur in een entiteit die tot stand is gekomen via fusie worden ingevuld wanneer er binnen de entiteiten die fuseerden geen functie van algemeen directeur was? Zal men in de gefuseerde entiteit dan speciaal een nieuwe functie van algemeen directeur creëren?

1.3. Hoe zal de functie van algemeen directeur in een entiteit die tot stand is gekomen via fusie worden ingevuld wanneer er binnen één van de entiteiten die fuseerden een (uitdovend) algemeen directeur was? Kan deze persoon die functie gewoon verder blijven uitoefenen en wordt zijn uitdovende functie dan een permanente functie?

1.4. En, ten slotte, hoe zal de functie van algemeen directeur in een entiteit die tot stand is gekomen via fusie worden ingevuld wanneer er binnen meerdere van de gefuseerde entiteiten een (uitdovend) algemeen directeur was?”

De gemachtigde verstrekke hierop de volgende antwoorden:

“1.1. Het is juist de bedoeling van de [Vlaamse Regering] om de lat voor het aanstellen van een algemeen directeur gevoelig op te trekken en het aantal algemeen directeurs tot een absoluut minimum te herleiden (vroeger: voor een entiteit met 250 personeelsleden en in de voorgestelde regeling voor een entiteit met meer dan 1000 personeelsleden, uitgezonderd in geval van fusie van entiteiten). Er is enkel een mogelijkheid voorzien om nog een algemeen directeur aan te stellen of te behouden in geval van fusie van 2 of meer entiteiten, maar het is zeker niet de bedoeling om dit te doen in een gefuseerde entiteit met bv. 50 personeelsleden. De fusie van entiteiten is juist bedoeld om veel grotere entiteiten tot stand te brengen. De vorige Vlaamse Regering heeft een beslissing genomen over de afschaffing van 10 entiteiten, waarvan de meeste zijn gerealiseerd. In geen enkele van de gerealiseerde fusies werd tot nu toe een algemeen directeur aangesteld.

1.2. De mogelijkheid bestaat dan om in die gefuseerde entiteit een algemeen directeur aan te stellen. Het is de bedoeling om dat enkel in uitzonderlijke situaties te doen. Deze verduidelijking kan in de toelichting worden toegevoegd.

1.3. Bij afschaffing van een entiteit verliest de titularis van de mandaatfunctie van algemeen directeur zijn mandaat van algemeen directeur (overeenkomstig art. V 14, 6° zoals gewijzigd bij art. 13 van het ontwerpbesluit). Als er een algemeen directeur is in de andere (resterende) entiteit, blijft deze verder zijn mandaat uitoefenen.

1.4. In de fusies die tot nu toe zijn gerealiseerd werden bepaalde entiteiten (agentschappen) opgeheven en werden de taken en het personeel van de opgeheven entiteit toegevoegd aan een andere entiteit. In dat geval verliest de titularis van de mandaatfunctie van algemeen directeur van de opgeheven entiteit zijn mandaat conform art. V 14, 6° zoals gewijzigd bij art. 13 van het ontwerpbesluit (en valt hij terug naar zijn terugvalgraad van adjunct-directeur-generaal) terwijl de algemeen directeur van de andere entiteit zijn mandaat behoudt.”

In het licht van het gelijkheidsbeginsel lijkt het toch raadzaam om het uitzonderlijke karakter van de mogelijkheid van de aanstelling van een algemeen directeur in entiteiten die worden uitgebreid of opgericht door de fusie van twee of meer entiteiten, in de tekst van het ontworpen artikel V 3, § 2, tweede lid, zelf tot uiting te laten komen, bijvoorbeeld door te bepalen dat van die mogelijkheid enkel “in uitzonderlijke omstandigheden” gebruik kan worden gemaakt. Aldus komt beter naar voor dat een dergelijke keuze terdege overwogen en gemotiveerd zal moeten kunnen worden ten aanzien van gefuseerde entiteiten die daar niet voor in aanmerking komen of niet-gefuseerde entiteiten met een aantal personeelsleden dat 1.000 benadert.

Artikel 11

22. In de inleidende zin van artikel 11 van het ontwerp schrijve men “door de woorden” in plaats van “door de worden”.

Artikel 12

23. In het ontworpen artikel V 13, § 1, eerste lid, wordt gewag gemaakt van een jaarlijkse evaluatie van titularissen van bepaalde functies “ter uitvoering van de beheersovereenkomst of de managementovereenkomst”. In het ontworpen tweede lid van die bepaling wordt melding gemaakt van een evaluatie van titularissen van andere functies “in voorkomend geval ter uitvoering van de beheersovereenkomst”. De gemachtigde bevestigde dat in dat tweede lid ook moet worden verwezen naar de managementovereenkomst.

24. In het ontworpen artikel V 13, § 1ter, derde lid, schrijve men “In afwijking van het *tweede lid*” (niet: derde lid).

Artikel 17

25. In de inleidende zin van artikel 17 van het ontwerp schrijve men “bij *het* besluit van de Vlaamse Regering”.

Dezelfde opmerking geldt voor de inleidende zin van de artikelen 21 en 22 van het ontwerp.

Artikel 18

26. De inleidende zin van artikel 18 moet als volgt worden geredigeerd:

“In deel V, titel V, hoofdstuk 1, van hetzelfde besluit, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 6 juli 2007, 29 mei 2009, 22 januari 2010 en 3 februari 2012, wordt een artikel V 51*quinquies* ingevoegd, dat luidt als volgt: (...)”.

27. Aangezien niet alle bepalingen van het te nemen besluit op hetzelfde tijdstip in werking treden (zie artikel 33 van het ontwerp) is het raadzaam om in het ontworpen artikel V 51*quinquies*, eerste lid, te verwijzen naar “de datum van inwerkingtreding van *artikel 8* van het besluit van de Vlaamse Regering van ... tot wijziging van het Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006, wat betreft de invoering van de functieclassificatie, het topkader en andere bepalingen”.

28. Uit het ontworpen artikel V 51*quinquies* van het VPS blijkt dat de titularis van een uitdovende functie van algemeen directeur deze functie verder blijft uitoefenen “tot dat mandaat wordt beëindigd overeenkomstig artikel V 14”.

De gemachtigde verklaarde in dit verband dat “[h]et mandaat van een algemeen directeur (in uitdoving) (...) na een gunstige mandatevaluatie nog éénmaal [kan] worden verlengd”.

Zo dit de bedoeling is van de stellers van het ontwerp, strookt dit alleszins niet met de letter van de ontworpen regeling. Artikel V 14, 2°, van het VPS bepaalt immers dat de mandaatfunctie in beginsel na 12 jaar in dezelfde functie eindigt, “onverminderd artikel V 15”. Artikel V 15 van het VPS, dat wordt gewijzigd bij artikel 14 van het ontwerp, voorziet in twee mogelijke verlengingen van het mandaat. Indien het werkelijk de bedoeling is dat de uitdovende mandaten van algemeen directeur al na één verlenging eindigen, dan zal in het ontworpen artikel V 51*quinquies* de toepasselijkheid van het ontworpen artikel V 15, tweede lid, voor de uitdovende mandaten van algemeen directeur uitdrukkelijk moeten worden uitgesloten.

Artikel 19

29. In de inleidende zin van artikel 19 van het ontwerp moet worden verwezen naar de besluiten van de Vlaamse Regering van 16 maart 2007 en 29 april 2011 (niet: 4 juli 2007 en 29 april 2001).

Artikel 20

30. In de inleidende zin van artikel 20 van het ontwerp schrijve men “vervangen” in plaats van “gewijzigd”.

Artikel 23

31. Artikel 23 van het ontwerp moet als volgt worden geredigeerd:

“Art. 23. Aan deel VII, titel II, hoofdstuk 3, afdeling 21, van hetzelfde besluit, bestaande uit artikel VII 70^{sexies}, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 14 februari 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan het opschrift van afdeling 21 worden de woorden ‘of als schipper-stuurman’ toegevoegd;

2° in artikel VII 70^{sexies} worden tussen de woorden ‘schipper-bootsman’ en ‘tijdelijk’ de woorden ‘of schipper-stuurman’ toegevoegd.”

Artikel 24

32. De inleidende zin van artikel 24 van het ontwerp moet als volgt worden geredigeerd:

“Aan deel VII, titel III, van hetzelfde besluit, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 16 maart 2007 en laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 1 februari 2013, wordt een hoofdstuk 10, dat bestaat uit artikel VII 91ter, toegevoegd, dat luidt als volgt:”

Artikel 25

33. De inleidende zin van artikel 25 van het ontwerp dient te worden aangepast als volgt:

“Deel VII, titel IV, hoofdstuk 11, van hetzelfde besluit, bestaande uit artikel VII 109, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 16 maart 2007, wordt vervangen door wat volgt:”.

Artikel 27

34. In de inleidende zin van artikel 27 van het ontwerp moeten de woorden “, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 16 maart 2007,” worden ingevoegd tussen de woorden “van hetzelfde besluit” en de woorden “wordt een tweede lid”.

Artikel 29

35. In de inleidende zin van artikel 29 van het ontwerp moeten in de laatste regel de woorden “aan punt 1, niveau B,” worden geschrapt.

Artikel 30

36. In artikel 30 van het ontwerp vervange men de woorden “het laatst gewijzigd” door de woorden “vervangen”.

Artikel 31

37. In artikel 31 van het ontwerp moet worden verwezen naar het besluit van de Vlaamse Regering van 23 mei 2014.¹⁶

Artikel 33

38. Overeenkomstig artikel 33, inleidende zin, van het ontwerp treden een aantal bepalingen van het te nemen besluit in werking “op de eerste dag van de maand volgend op de datum van goedkeuring ervan”.

Die regeling strookt niet met de vereisten inzake rechtszekerheid en transparantie van de regelgeving. Zolang het te nemen besluit niet is bekendgemaakt, weten de rechtsonderhorigen immers niet wanneer het door de Vlaamse Regering goedgekeurd werd en kunnen zij bijgevolg niet weten dat het in werking is getreden. In geval van een laattijdige bekendmaking zou daardoor bovendien ook feitelijk terugwerkende kracht kunnen worden verleend aan het te nemen besluit.

De stellers van het ontwerp zouden dan ook beter kiezen voor de gebruikelijke termijn van inwerkingtreding van besluiten (namelijk tien dagen na de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad). Indien het de bedoeling is dat het te nemen besluit aan het begin van een maand in werking treedt, kan worden bepaald dat het in werking treedt op de eerste dag van de maand die volgt op het verstrijken van een termijn van tien dagen, die ingaat op de dag na de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

39.1. Aan andere bepalingen van het te nemen besluit wordt, eveneens overeenkomstig artikel 33 van het ontwerp, terugwerkende kracht verleend.

Het verlenen van terugwerkende kracht aan besluiten is slechts onder bepaalde voorwaarden geoorloofd, namelijk ingeval de retroactiviteit betrekking heeft op een regeling die, met inachtneming van het gelijkheidsbeginsel, voordelen toekent of in zoverre de retroactiviteit noodzakelijk is voor de continuïteit of de goede werking van het bestuur en erdoor, in beginsel geen verkregen situaties worden aangetast. Enkel indien de retroactiviteit van de betrokken bepalingen in één van de opgesomde gevallen valt in te passen, kan deze worden gebillijkt.

¹⁶ Besluit van de Vlaamse Regering van 23 mei 2014 ‘tot wijziging van het Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006 wat betreft de overheveling van personeelsleden van de Nationale Plantentuin van België naar het extern verzelfstandigd agentschap 'Agentschap Plantentuin Meise' en andere bepalingen’. Dit besluit werd nog niet bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad (zie de weergave ervan op <http://www.bestuurszaken.be/WB26-23052014>).

39.2. Wat betreft de artikelen 4, 17, 19, 20 en 21, 1°, van het te nemen besluit, die uitwerking hebben met ingang van 1 maart 2014 (zie artikel 33, 1°, van het ontwerp), verklaarde de gemachtigde het volgende:

“- artikel 4 (wijziging waarborgregeling overgedragen contractuelen): het betreft een loutere verduidelijking van een eerdere wijziging van het VPS wat betreft het modern HR-beleid (zie BVR van 21 februari 2014 dat in werking trad op 1 maart 2014);

- artikel 17 (toelage waarnemend titularis N-1 functie): het betreft een technische rechtzetting; op 1 maart 2014 werd de figuur van het hoger ambt organiek opgeheven bij hoger vermeld wijzigend besluit betreffende het modern HR-beleid (inwerkingtreding op 1 maart 2014);

- artikel 19 (geen ambtshalve beëindiging IT-mandaat bij overdracht naar andere entiteit, raad of instelling ingevolge artikel I 5ter): het betreft een verduidelijking van een eerdere wijziging van het VPS wat betreft het modern HR-beleid (zie BVR van 21 februari 2014 dat in werking trad op 1 maart 2014);

- artikel 20 (geen ambtshalve beëindiging tijdelijke aanstelling contractuele projectleider bij overdracht naar andere entiteit, raad of instelling ingevolge artikel I 5ter): het betreft een verduidelijking van een eerdere wijziging van het VPS wat betreft het modern HR-beleid (zie BVR van 21 februari 2014 dat in werking trad op 1 maart 2014);

- artikel 21, 1° (garantieregeling behoud privé-anciënniteit): het betreft een herformulering die samenhangt met de wijziging van het VPS wat betreft het modern HR-beleid (inwerkingtreding op 1 maart 2014).”

Met deze uitleg lijkt te kunnen worden ingestemd.

39.3. Wat betreft de artikelen 23 en 26 van het te nemen besluit, die uitwerking hebben met ingang van 1 april 2014 (zie artikel 33, 2°, van het ontwerp), verstrekte de gemachtigde de volgende toelichting:

“- artikel 23 (toelage matroos die tijdelijk [de] functie van schipper-stuurman uitoefent): het betreft een regularisatie uit operationele noodzaak van een sinds 1 april 2014 bestaande toestand;

- artikel 26 (maaltijdcheque bij buitenlandse dienstreizen): het betreft een wijziging om in overeenstemming te zijn met de RSZ-wetgeving (ook voor de dagen dat men met dienststopdracht is in het buitenland moet voortaan een maaltijdcheque worden toegekend + moet het bedrag van de dagelijkse forfaitaire vergoeding worden verminderd met het werkgeversaandeel in de maaltijdcheque); de wijziging heeft uitwerking m.i.v. 1 april 2014 omdat dit de datum is waarop de aangepaste dagbedragen (verminderd met het werkgeversaandeel in de maaltijdcheque) voor buitenlandse dienstreizen in werking treden (zie de jaarlijks m.i.v. 1 april aangepaste bijlage bij de omzendbrief DVO/BZ/P&O/2009/12 inzake buitenlandse dienstreizen).”

Ook met deze uitleg lijkt te kunnen worden ingestemd, in zoverre kan worden aangenomen dat de vermelde omzendbrief ook effectief kenbaar was voor de belanghebbenden.

39.4. Wat betreft de terugwerkende kracht tot 1 juni 2014 die wordt verleend aan artikel 25 van het te nemen besluit (zie artikel 33, 3°, van het ontwerp), verklaarde de gemachtigde het volgende:

“- artikel 25 (tenlasteneming PTOW-middelen): deze wijziging hangt samen met de inwerkingtreding van de omzendbrief plaats- en tijdsafhankelijk werken (PTOW) die binnen de DVO werd verspreid en vanaf 1 juni 2014 wordt toegepast.”

Met deze verantwoording lijkt te kunnen worden ingestemd onder hetzelfde voorbehoud als in opmerking 39.3.

39.5. Over de artikelen 7, 27 en 32 van het te nemen besluit, die uitwerking hebben met ingang van 1 juli 2014 (zie artikel 33, 4°, van het ontwerp), gaf de gemachtigde de volgende uitleg:

“- artikel 7 (publicatievereiste op website VDAB i.p.v. in Belgisch Staatsblad): de publicatievereiste in het Belgisch Staatsblad werd opgelegd door artikel 9, § 2, van het APKB; deze wijziging treedt in werking op de datum vanaf wanneer het APKB zijn aard van bevoegdheidsverdelende regeling verliest (1 juli 2014).

- artikel 27 (arbeidsongevallen): deze wijziging treedt in werking op de datum waarop de betrokken wijziging van de federale arbeidsongevallenreglementering in werking treedt (wijziging KB van 24 januari 1969 m.i.v. 1 juli 2014).

- artikel 32 (opheffing artikel 9 § 2 APKB): zelfde motivering als bij artikel 7 (zie hierboven).”

De Raad van State kan zich aansluiten bij deze verantwoording wat artikel 27 van het ontwerp betreft, maar niet voor de artikelen 7 en 32 ervan. Het vereiste van bekendmaking van vacante betrekkingen in het Belgisch Staatsblad komt immers niet enkel voor in artikel 9, § 2, van het APKB, maar ook reeds in de thans geldende versie van artikel III 7 van het VPS. Dit impliceert dat gegadigden voor een vacante betrekking bij de Vlaamse overheid ook na 1 juli en tot de bekendmaking van het te nemen besluit erop mochten vertrouwen dat een vacante betrekking effectief in het Belgisch Staatsblad wordt bekendgemaakt. De ontworpen wijziging van artikel III 7 van het VPS kan dan ook niet met terugwerkende kracht in werking treden, omdat de rechten van deze belanghebbenden daardoor kunnen worden geschaad. Daarbij mag immers niet uit het oog worden verloren dat, zoals wordt uiteengezet in de toelichting bij artikel 7 van het ontwerp, de sollicitatietermijn in beginsel vijftien werkdagen bedraagt, zodat sommige belanghebbenden niet of laatijdig op de hoogte worden gebracht van de vacante betrekking, met als gevolg dat zij niet aan de selectieprocedure kunnen deelnemen.

De conclusie is dat de artikelen 7 en 32 van het te nemen besluit ten vroegste in werking kunnen treden op de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad en eigenlijk beter overeenkomstig hetgeen in opmerking 38 wordt gesuggereerd. In dat laatste geval volstaat het om deze twee bepalingen weg te laten uit artikel 33, 4°, van het ontwerp. Geen enkele rechtsregel verplicht de Vlaamse Regering overigens om deze bepalingen in werking te laten treden op de datum waarop het APKB zijn aard van bevoegdheidverdelende regeling verliest.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS

Marnix VAN DAMME